



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou ve věci

žalobce: P. S.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě ze dne 29. 12. 2017 proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2017, o nároku na invalidní důchod

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádnému z účastníků se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Žalobci byla zamítnuta žádost o invalidní důchod, neboť ač byl uznán invalidním, nezískal potřebnou dobu pojištění.
2. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a žádal posouzení invalidity třetího stupně zpětně, do doby, kdy byl v učení. Jeho zdravotní stav se nezměnil, přesto byl 18. 1. 2017 přehodnocen z invalidity třetího stupně na invaliditu prvního stupně, když invalidním třetího stupně byl hodnocen od 23. 9. 2015.
3. Soud k žádosti žalobce neustanovil žalobci usnesením ze dne 5. dubna 2018 č.j. 20 Ad 1/2018-36 zástupce z řad advokátů.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě 19. 2. 2018 zdůraznila, že žalobce nenamítá nesprávnost zápočtu doby pojištění v rozhodném období a za současného stavu, kdy není v případě žalobce objektivně prokázána a posudkově uznána invalidita z mládí a ani dřívější datum vzniku invalidity, nelze žalobě vyhovět. Navrhla žalobu zamítnout.
5. Krajský soud u jednání provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalované, obsahem správních spisů a posudkem PK MPSV s pracovištěm v Ostravě (dále jen PK MPSV) ze dne 23. 5. 2018.
6. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z provedeného dokazování vzal krajský soud za prokázané, že žalobce:
 - poprvé podal žádost o invalidní důchod dne 11. 1. 2013 s požadavkem jeho přiznání od vzniku nároku. K této žádosti byl vypracován posudek lékařem OSSZ dne 15. 2. 2013 se závěrem, že se nejedná vůbec o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 13. 3. 2013;
 - další žádost o invalidní důchod, opět s požadavkem od vzniku nároku, byla podána dne 25. 11. 2015. V tomto řízení lékař OSSZ v Ostravě dne 12. 1. 2016 stanovil od 17. 12. 2015 invaliditu třetího stupně, když pokles pracovní schopnosti stanovil v míře 70%. Žádost však byla opět zamítnuta rozhodnutím ze dne 17. 12. 2016 z důvodu absence doby pojištění. Žalobce podal dne 16. 3. 2016 námitky, kdy nesouhlasil s datem vzniku invalidity a lékař České správy sociálního zabezpečení v námitkovém řízení dne 31. 3. 2016 žalobce rovněž uznal invalidním ve třetím stupni, s poklesem pracovní schopnosti o 70%, ale od data 23. 9. 2015. O námitkách bylo rozhodnutí dne 28. 4. 2016, tak že byly zamítnuty a rozhodnutí ze dne 17. 2. 2016 potvrzeno, neboť nebyla zjištěna potřebná doba pojištění;
 - třetí žádost o invalidní důchod byla podána dne 12. 12. 2016 opět s požadavkem jeho přiznání od vzniku nároku. Lékař OSSZ Ostrava v posudku ze dne 18. 1. 2017 ve znění opravného posudku ze dne 16. 5. 2017 vyslovil, že u žalobce od 23. 9. 2015 do 15. 5. 2017 byl pokles pracovní schopnosti v míře 70% a od 16. 5. 2017 dále jen 40%. Rozhodnutím ze dne 10. 7. 2017 byla žádost o invalidní důchod zamítnuta z důvodu nezískání potřebné doby pojištění. Žalobce dne 31. 7. 2017 podal námitky, ve kterých

se domáhal uznání nároku na zpětnou invaliditu a lékař ČSSZ ve svém posudku dne 16. 10. 2017 zdravotní stav zhodnotil následovně:

- od r. 1990 do 31. 12. 1995 nebyl prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav,
- od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 nebyl prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav,
- od 1. 1. 2010 do 22. 9. 2015 nebyl prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav,
- od 23. 9. 2015 do 15. 5. 2017 pokles pracovní činnosti o 70%,
- od 16. 5. 2017 pokles pracovní činnosti jen o 40%.

Na základě tohoto posudku bylo vydáno rozhodnutí dne 22. 11. 2017 (v tomto soudním řízení napadené rozhodnutí).

7. Dále vzal soud za prokázané, že žalobce od 1. 9. 1992 do 30. 6. 1996 (z toho od 10. 5. 1995 do 3. 1. 1996 byl ve výkonu trestu odnětí svobody) byl žákem středního odborného učiliště a pak buď byl veden na úřadě práce jako uchazeč o zaměstnání nebo nepracoval a nebyl ani v evidenci úřadu práce. Konkrétně na úřadě práce byl veden:

- 28. 4. 1997 - 4. 6. 1997 38 dní
- 10. 1997 - 31. 10. 1997 25 dnů
- 6. 11. 2011 - 31. 12. 2011 56 dnů
- 1. 2012 - 3. 10. 2012 277 dnů
- 21. 8. 2015 - 22. 9. 2015 33 dnů

8. Z posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 23. 5. 2018 soud vzal za prokázané, že tato u žalobce shledala dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav daný myelopatií cervicalis spondylogenes, chronickým cervicobrachialním syndromem vpravo s hernií disku intervertebralis C5/6 I.dx., stavem po operaci hernie disku C5/6 dne 21. 6. 2016, ACDF, nyní subjektivně bez zlepšení zdravotního stavu, dle klinického nálezu dominují projevy spondylogenní myelopatie, s výraznou poruchou dynamiky krční a bederní páteře i dle MR vyšetření a cervikobrachialním syndromem, LIS syndromem vpravo. PK vyslovila, že se jednalo o zdravotní postižení, které bylo a je uvedené v kapitole XIII, odd. E položka 1d přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., kdy z rozmezí 50 - 70% stanovila míru poklesu soustavné výdělečné činnosti o 70%. Za datum vzniku invalidity třetího stupně považuje neurologické vyšetření ze dne 23. 9. 2015, které jako první dává prokázanou myelopatii do souvislosti s klinickým nálezem. Pro hernii disku C5/6 I.dx byla dne 21.6.2016, provedena operace – náhrada meziobratlového disku ACDF. Subjektivně uváděl volnější končetiny, dle propouštěcí zprávy ze dne 20.6.2016 – 23.6.2016 byl samostatně chůze schopen, na paty se postavil, byl soběstačný. Kontrolní RTG s vyhovujícím postavením páteře a instrumentária. Neurochirurgická vyšetření dne 29.11.2016 i dne 24.1.2017 popisují klinické zlepšení. K objektivizaci stavu bylo provedeno kontrolní MRI, které prokazovalo zlepšení grafického nálezu proti předoperačnímu (viz výše). Užší kanál i v segmentu C4/5 vlevo byl bez klinického korelátu. PK MPSV konstatuje, že u posuzovaného od 18.1.2017 k datu 22.11.2017 se jednalo o zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. odd. E pol 1 c), kdy z rozmezí 30-40% stanovujeme 40%. Posudkový závěr:

- Od roku 1990 do 31.12.1995 nebyl invalidní podle § 29 odst. 2 zák. č. 100/1988 Sb. Nebyl ani částečně invalidní podle § 37 odst. 2 a 3 zák. č. 100/1988 Sb., v platném znění. Zdravotní stav nebyl dlouhodobě nepříznivý.

- Od 1.1.1996 do 31.12.2009 nebyl plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., nebyl ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 nebo 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 134/1997 Sb. Zdravotní stav nebyl dlouhodobě nepříznivý.

- Od data 1.1.2010 do 22.9.2015 nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Zdravotní stav nebyl dlouhodobě nepříznivý.

- Od data 23.9.2015 do 17.1.2017 byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%.

- Od data 18.1.2017 byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%.

K žalobě ze dne 29.12.2017 a doplnění žaloby ze dne 7.3.2018: Zdravotní dokumentace praktického lékaře je datovaná rokem 1996. Od r. 1996 do r. 2012 jsou v dokumentaci uváděné občasné bolesti bederní nebo krční páteře, bez významného funkčního postižení. Je předpoklad, že ani do r. 1996 nešlo o závažné zdravotní postižení omezující jakékoliv pracovní zařazení. V r. 2012 byla MR vyšetřením v 10/2012 prokázána stenóza páteřního kanálu pro protrusi disku C5/6 bez významnějšího klinického korelátu. K úpravě stenózy byla doporučována operace. Významnější zdravotní potíže s funkčním dopadem jsou u posuzovaného uváděné až od r. 2015 jak je uvedeno výše.

9. Jelikož rozhodnutí soudu v dané věci, kdy se jedná o dávku důchodového pojištění podmíněného nepříznivým zdravotním stavem žalobce a jeho dochovanou pracovní schopností, je závislé především na odborném lékařském posouzení, vzhledem k žalobní námitce, že se u něj jedná o invaliditu z mládí, vyžádal krajský soud odborný lékařský posudek u posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen PK MPSV) s pracovištěm v Ostravě; PK MPSV je k podání posudku pro soudní řízení povolána přímo ze zákona podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Z posudku PK MPSV ze dne 23. 5. 2018 soud zjistil uvedené v odstavci 8 tohoto rozsudku.

10. V souladu s § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí žalované vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž dospěl k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí dne 22. 11. 2017 byl invalidním ve třetím stupni, když tato invalidita je prokázána dnem 23. 9. 2015, dnem neurologického vyšetření a s ohledem na zlepšení zdravotního stavu prokázané klinickým vyšetřením je žalobce od 18. 1. 2017 invalidním v prvním stupni. Žalobce však v žádném

případě nelze považovat za invalidního před jeho 18. rokem věku, neboť jak vyplynulo z posudkových zjištění, v té době u žalobce nebyl vůbec zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.

11. Soud zdůrazňuje, že samotný fakt, že žalobce je invalidním, neznamená, že mu vzniká nárok na invalidní důchod, neboť dle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb, o důchodovém pojištění (dále jen zdp) *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.* Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod je dána v ust. § 40 odst. 1 zdp, dle kterého *potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku*
- a) do 20 let méně než jeden rok,*
 - b) od 20 let do 22 let jeden rok,*
 - c) od 22 let do 24 let dva roky,*
 - d) od 24 let do 26 let tři roky,*
 - e) od 26 let do 28 let čtyři roky a*
 - f) nad 28 let pět roků.*
12. Podle § 40 odst. 2 zdp *potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.*
13. Podle § 40 odst. 3 zdp *pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se za dobu pojištění považuje též doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) a dále doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice, a to před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení povinné školní docházky, a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia. Ustanovení § 12 odst. 1 věty druhé platí zde přiměřeně.*
14. S ohledem na uvedené v odstavci 7 tohoto rozsudku soud jen konstatuje, že žalobce dosud neodpracoval ani jeden den. Pokud má vykázanou dobu pojištění v rozhodném období 23. 9. 2005 do 22. 9. 2015 jeden rok a 1 den a v rozhodném období od 23. 9. 1995 do 22. 9. 2015 670 dnů, což představuje jeden rok a 305 dnů, pak se jedná o dobu, kdy byl studentem středního odborného učiliště či byl veden jako uchazeč o zaměstnání na úřadu práce, ale jen za podmínek daných v ust. § 5 odst. 2 písm. a) zdp, tzn. jen doba, kdy mu

náležela podpora v nezaměstnanosti a dále doba v rozsahu tří let zpětně ode dne vzniku invalidity.

15. Žalobce však v žalobě nerozporoval prokázanou dobu pojištění, proto soud v řízení se event. další dobou pojištění nezabýval. Žalobce pouze tvrdil, že mu invalidita vznikla dříve, v době, kdy byl v učení. Podle § 42 odst. 1 zdp totiž *na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně má nárok též osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (§ 40). Za invaliditu třetího stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle věty první se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve větě první před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 3 věta druhá).* Byl-li by žalobce uznán invalidním ve třetím stupni, resp. byl-li by uznán plně invalidním dle ust. 39 zdp ve znění před účinností zákona č. 306/2008 Sb. (účinnost 21. 8. 2008), pak by mu vznikl nárok na invalidní důchod bez ohledu na dobu pojištění. Žalobcovo tvrzení o existenci invalidity v době učení však vyvrátil posudek PK MPSV, neboť tato komise zcela jednoznačně uvedla, že do 22. 9. 2015 u žalobce nebyl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Teprve závěr, že u pojištěnce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dává předpoklad k posouzení invalidity.
16. Krajský soud opakuje, že PK MPSV v souzené věci je příslušná k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.), a proto posudek této komise považuje soud za stěžejní důkaz. Posudková komise podala posudek v řádném složení, stanoveném v ust. § 16b zákona č. 582/1992 Sb., neboť v komisi vedle posudkového lékaře byl další odborný lékař z oboru neurologie. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v ust. § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb. na základě zdravotní dokumentace žalobce. Posudková komise vyhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce ve shodě s posudkovými lékaři v předcházejícím správním řízení dle kapitoly XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položky 1 (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlové ploténky), písm. a) s minimálním funkčním postižením dle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., kdy do 22. 9. 2015 nebyl invalidní, neboť u něj nebyl dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Jak již výše uvedeno, posudková komise byla řádně odborně obsazena, a soud proto nemá důvod zpochybňovat erudici tohoto posudkového orgánu. Závěr posudku koresponduje s výsledky odborných lékařských vyšetření, na které posudková komise odkázala. Posudková komise hodnotila zdravotní stav žalobce na základě zdravotní dokumentace, kterou si pro své jednání vyžádala, na základě vyšetření žalobce u jednání komise přítomnou neuroložkou a také se ve svém posudku vypořádala s námitkami žalobce uvedenými v žalobě. Posudkový orgán musí při určování poklesu pracovní schopnosti vycházet ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření (§ 39 odst. 4 zdp).

17. Nebyl-li prokázán dřívější vznik invalidity, nenaplnil žalobce zákonné podmínky pro nárok na invalidní důchod stanovené § 38 zákona č. 155/1995 Sb. Žalovaná, zamítla-li žádost o invalidní důchod, nijak nepochybila. Na základě výše uvedeného krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., s.ř.s., žalobu jako nedůvodnou zamítl.
18. Žádnému z účastníků řízení nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení nebyl procesně úspěšný a žalovaná nemá na jejich náhradu ze zákona nárok (ust. § 60 odst. 2 s.ř.s. a § 118d zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 18. července 2018

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně